Nader soortenonderzoek

Vleermuizen en Jaarrond beschermde nesten Harderwijkweg, Gouda

projectnummer 0465666.100
definitief revisie 01
28 oktober 2022

Understanding today.
Improving tomorrow.

Nader soortenonderzoek

Vleermuizen en Jaarrond beschermde nesten Harderwijkweg, Gouda

projectnummer 0465666.100

definitief revisie 01
28 oktober 2022

W. R. Klok

Opdrachtgever

Gouda Harderwijkweg B.V.
Arnhemse Bovenweg 35
3708 AA Zeist

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave	beschrijving revisie 01	gecontroleerd	vrijgave
28-10-2022	definitief	S. Hammink	A.Hatzman

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.1.1 kader 1
1.2 Doel 2
1.3 Leeswijzer 2

2 Projectvoornemen 3
2.1 Ontwikkeling 3

3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming 4
3.1 Algemeen 4
3.2 Soortbescherming 4
3.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten: Vogelrichtlijn 4
3.2.2 Vleermuizen: soorten van de Habitatrichtlijn 5
3.2.3 Ontheffingsplicht 5
3.2.4 Zorgplicht 5

4 Methodiek 6
4.1 Werkwijze jaarrond beschermde nesten 6
4.2 Werkwijze vleermuisonderzoek 6
4.3 Overzicht veldbezoeken 7

5 Resultaten 8
5.1 Uitkomsten onderzoek JRBN 8
5.2 Uitkomsten vleermuisonderzoek 9
5.2.1 Verblijfplaatsen 9
5.2.2 Foerageergebieden en vliegroutes 10

6 Effectbeoordeling 11
6.1 Toetsing wet natuurbescherming jaarrond beschermde nesten 11
6.2 Toetsing wet natuurbescherming vleermuizen 11
6.2.1 Zomer- en paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis 11
6.2.2 Mitigatie / compensatie 12

7 Conclusie en Aanbevelingen 13
7.1 Jaarrond beschermde nesten 13
7.2 Vleermuizen 13

8 Bibliografie 14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gouda Harderwijkweg BV. is voornemens om ter plaatse van twee bestaande kantoorpanden aan de Harderwijkweg 2-4 twee nieuwe woontorens te realiseren. In dat kader is het voornemen om de bestaande gebouwen te slopen en twee woontorens te bouwen op het terrein. Figuur 1.1 geeft het plangebied weer inclusief de huidige kantoorpanden.

Figuur 1.1: Ligging van het projectgebied (rood omkaderd). Kaart gemaakt in Q-GIS.

1.1.1 kader

Voor de voorgenomen ontwikkelingen worden bestemmingsplannen opgesteld. In het kader van de op te stellen bestemmingsplannen dienen diverse haalbaarheidsonderzoeken te worden uitgevoerd. Onderzoek naar beschermde flora en fauna vormt hier één van. De voorgenomen plannen kunnen doorgang vinden als duidelijk is dat het vast te stellen plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten (Wet natuurbescherming – onderdeel soortbescherming). Met andere woorden, in het ruimtelijke

ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is er een Natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2020). Op basis van het terreinbezoek dat oktober 2020 in het kader van de Natuurtoets werd uitgevoerd, kon de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het kantoorgebouw niet worden uitgesloten. Ook zijn er in het plangebied meerdere nesten waargenomen die mogelijk in gebruik zijn door vogels die jaarrond beschermd zijn. Jaarrond beschermde nesten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn, artikel 3.1 Wet Natuurbescherming. en vleermuizen zijn beschermd in het kader van de Habitatrichtlijn, artikel 3.5 Wet natuurbescherming.

Indien verblijfplaatsen van vleermuizen of nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten in het plangebied aanwezig zijn dan heeft de ruimtelijke ingreep mogelijk consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied voor deze soorten. Hierbij zijn de gebouwen en boomholte benoemd in de Natuurtoets onderzocht naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van dit nader onderzoek beschreven.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende toetsing is het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten, of verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten.

1.3 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- Allereerst wordt in Hoofdstuk 2 het voornemen beschreven.
- In Hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming – soortbescherming beschreven. Hier wordt aan getoetst in voorliggend document.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de methodiek van het vleermuizenonderzoek.
- In Hoofdstuk 5 zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd.
- In Hoofdstuk 6 vind de toetsing en beoordeling plaats van de in Hoofdstuk 5 gepresenteerde bevindingen.
- Hoofdstuk 7 geeft de conclusies.

2 Projectvoornemen

In de onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied.

2.1 Ontwikkeling

Gouda Harderwijkweg BV. is voornemens om ter plaatse van twee bestaande kantoorpanden aan de Harderwijkweg 2-4 twee nieuwe woontorens te realiseren. De panden worden gesloopt waarna twee woontorens met in totaal circa 120 woningen worden gerealiseerd. De omgeving van de torens wordt ingericht met benodigde wegen en parkeerplaatsen.

3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming (paragraaf 2.2) en de gebiedsbescherming (paragraaf 2.3) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

3.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In het voorliggende Nader onderzoek wordt enkel ingegaan op de soortbescherming. Hier zal in Hoofdstuk 5 aan getoetst worden.

3.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. **soorten van de Vogelrichtlijn;**
2. **soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en Bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;**
3. **‘andere soorten’ (onderdeel A ‘fauna’ en onderdeel B ‘flora’).**

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Voorliggende toetsing richt zich op het voorkomen van vogels en vleermuizen. Deze soortgroep is beschermd in het kader de Nederlandse natuurbescherming en staat vermeld onder “andere soorten” (Onderdeel A ’fauna’).

Onderstaand zijn de verbodsbepalingen uit dit artikel uiteengezet.

3.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten: Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Artikel 3.1 Beschermingsregime **vogelrichtlijn** soorten

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

3.2.2 Vleermuizen: soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Dieren behorend bij artikel 3.5 mogen niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Onderstaand staan de verbodsbepalingen uit de Wnb uiteengezet.

Artikel 3.5 **Wet natuurbescherming** Europees beschermde soorten

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, Bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

3.2.3 Ontheffingsplicht

Indien bij het voornemen gestelde verboden in Artikel 3.10 worden overtreden, en deze niet volledig gemitigeerd kunnen worden - dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie (1-3). Zie Bijlage 1 van de Natuurtoets (Antea Group, 2020) voor een uitgebreide toelichting.

3.2.4 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

4 Methodiek

Allereerst zal de werkwijze voor de jaarrond beschermde nest uiteengezet worden (paragraaf 3.1) waarna in paragraaf 3.2 de werkwijze tijdens het vleermuisonderzoek besproken wordt. Een overzicht van de veldbezoek wordt weergegeven in paragraaf 3.3.

4.1 Werkwijze jaarrond beschermde nesten

Er zijn 4 veldbezoeken uitgevoerd in de periode van maart tot mei volgens de richtlijnen zoals beschreven in onder andere het kennisdocument buizerd (BIJ12, 2017b) en de SOVON BMP methode (SOVON, 2021). In paragraaf 4.3 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldbezoeken.

Voorafgaand aan de eerste ronde van de vleermuisonderzoeken (zie paragraaf 4.2) is gekeken naar activiteit rondom het eerder aangetroffen horst. Tevens is overdag gekeken naar activiteit rondom het horst.
Het onderzoek is uitgevoerd door een ecoloog met ruime ervaring op het gebied van het inventariseren van vogels met jaarrond beschermde nesten.

4.2 Werkwijze vleermuisonderzoek

Voordat de veldbezoeken zijn uitgevoerd ten behoeve van de vleermuisinventarisatie, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel van de natuurtoets is om te achterhalen welke vleermuissoorten en functies in het plangebied kunnen voorkomen.

Tijdens de veldbezoeken is gewerkt volgens de richtlijnen voor het inventariseren van vleermuizen, die zijn opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus; ‘Protocol voor vleermuisinventarisaties' 2021 (Netwerk Groene Bureau's, 2021). Het onderzoek is door één ecoloog uitgevoerd met ruime ervaring op het gebied van het inventariseren van vleermuizen. Onderstaand wordt aangegeven op welke wijze het onderzoek is uitgevoerd.

De vleermuisdetector is bij het vleermuisonderzoek een onmisbaar apparaat. Met dit apparaat worden de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar gemaakt. Door verschillen in klank, ritme en andere kenmerken is het mogelijk de verschillende soorten te onderscheiden en de aard van gedrag te bepalen. De batdetector vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk in het veld zeer moeilijk te determineren en vereisen een controle met behulp van analyse-software, hiervoor is het programma Batsound gebruikt.

De bezoeken zijn uitgevoerd door vleermuisdeskundige T. Seip en J. van Beek. Beide deskundige hebben aantoonbare ervaring in het uitvoeren van onderzoek naar vleermuizen. Het plangebied is vanuit de noordwesthoek en zuidwesthoek onderzocht, waardoor het gehele plangebied zichtbaar was.

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, langdurige regenval, dichte mist en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Tijdens dergelijke weersomstandigheden is niet gewerkt. In paragraaf 4.3 is een overzicht opgenomen van de uitgevoerde onderzoeken en de weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek (zie Tabel 4.1).

4.3 Overzicht veldbezoeken

In de onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldbezoeken, ten behoeve van welke soort het onderzoek is uitgevoerd en de weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek.

Tabel 4.1: Overzicht veldbezoeken

datum	starttijd	eindtijd	neerslag	temperatuur	zonsopkomst/-ondergang	windkracht (Bft)	onderzoek naar:
24-3-2021	15:30u	16:30u	Droog	10 °C	Ondergang 19:01u	2	JBN
16-4-2021	11:30u	13:30u	Droog	10 °C		2	JBN
28-4-2021	10:40u	12:40u	Droog	12 °C		3	JBN
26-5-2021	20:30u	23:43u	Overwegend droog	11 °C	Ondergang 21:43u	3	JBN + Vlrm (zomer-kraamverblijf)
26-6-2021	22:05u	00:05u	Droog	18 °C	Ondergang 22:05u	1	Vlrm (zomer-kraamverblijf)
27-6-2021	03:22u	05:22u	Droog	15 °C	Opkomst 05:22u	2	Vlrm (zomer-kraamverblijf)
18-8-2021	00:00u	02:00u	Droog	16 °C	Opkomst 06:29u	2	Vlrm (paar)
7-9-2021	00:00u	02:00u	Droog	15 °C	Opkomst 20:15u	1	Vlrm (paar)

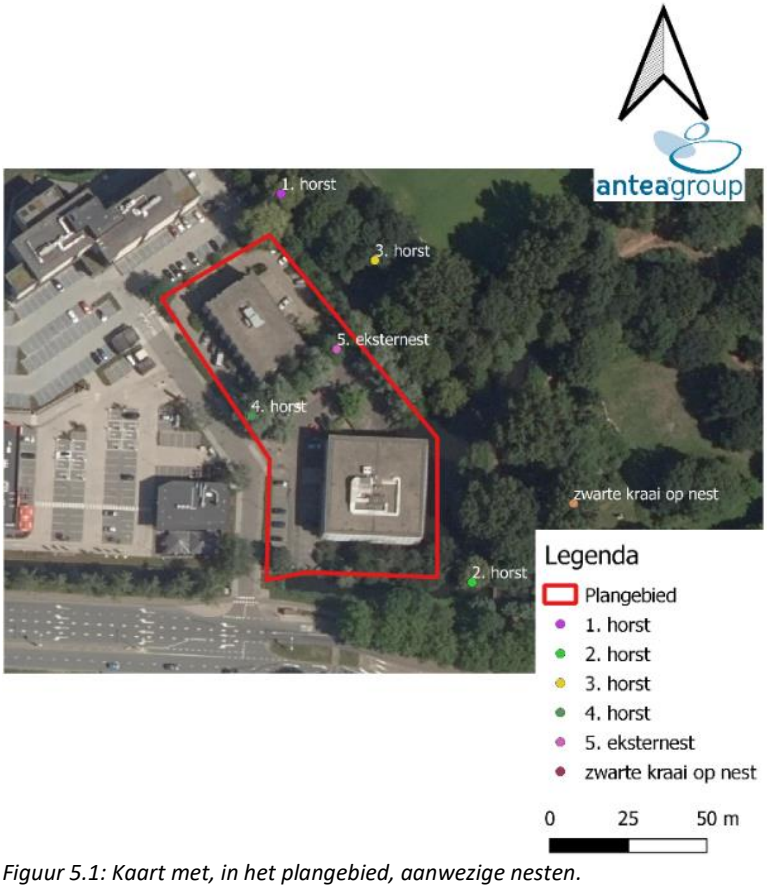
5 Resultaten

Dit hoofdstuk is verdeeld in 2 paragraven. Paragraaf 5.1. bespreekt de resultaten van het onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten. De resultaten van het naderonderzoek naar vleermuizen worden besproken in paragraaf 5.2.

5.1 Uitkomsten onderzoek JRBN

Tijdens de vier veldbezoeken voor het onderzoek naar vogels met een jaarrond beschermd nest zijn op de rand van het plangebied twee in gebruik zijnde nesten aangetroffen. Tijdens de veldbezoeken is geconcludeerd dat de in gebruikte nesten behoren tot zwarte kraaien en eksters. Nesten van deze soorten vallen onder categorie 5 en zijn alleen beschermd indien er ecologische redenen voor zijn. De horsten die uit de Natuurtoets naar voren waren gekomen zijn tijdens de veldbezoeken geïnspecteerd, waarna geconcludeerd is dat deze in verval waren en niet meer in gebruik zijn. In figuur 5.1 zijn de resultaten van het onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten weergegeven.

Figuur 5.2 geeft het aangetroffen kraaien nest weer.

Figuur 5.1: Kaart met, in het plangebied, aanwezige nesten.

Figuur 5.2: Aanwezige kraaiennest.

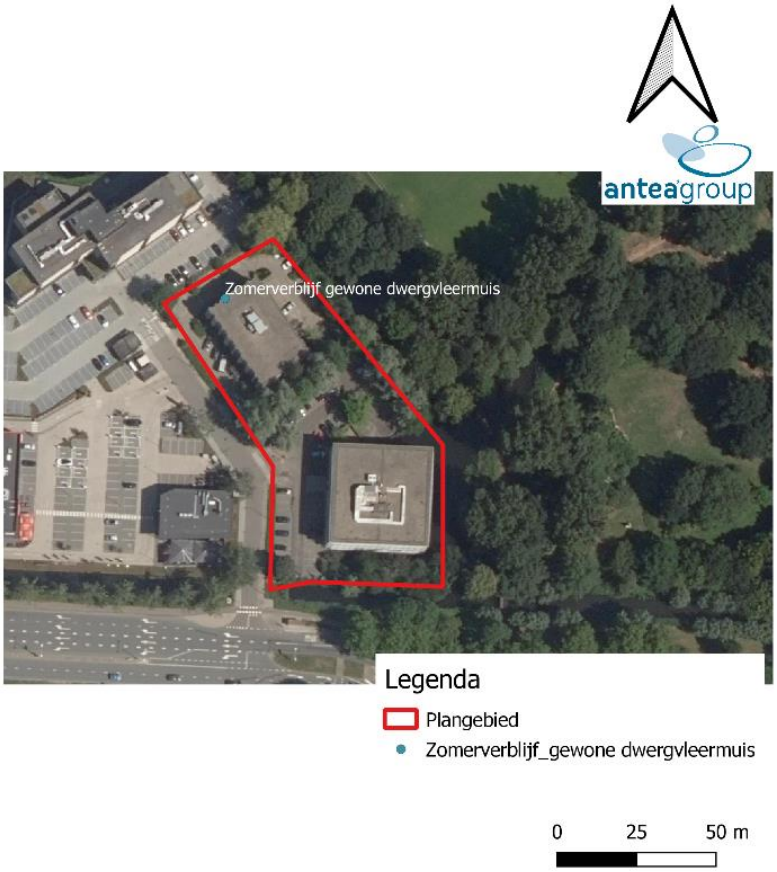
5.2 Uitkomsten vleermuisonderzoek

Vleermuizen gebruiken in zijn algemeenheid een gebied voor verschillende functies: onder andere om te verblijven, te foerageren en/of als geleidend element. Onderstaand is aangegeven of er verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn (paragraaf 5.2.1) en of er sprake is van essentieel foerageergebied en/of vliegroutes (paragraaf 5.2.2).

5.2.1 Verblijfplaatsen

De verblijffuncties die in een gebied aanwezig kunnen zijn, zijn: kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. Dergelijke verblijfplaatsen zijn veelal verspreid over het betreffende gebied aanwezig en worden vaak maar gedurende enkele maanden van het jaar gebruikt. (Om die reden is onderzoek over de gehele actieve periode noodzakelijk en uitgevoerd).

zomerverblijfplaatsen
Uit het uitgevoerde nader onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied 1 zomer-verblijfplaats aanwezig is. De aanwezige zomerverblijfplaats is in gebruik door één gewone dwergvleermuis, zoals weergegeven in Figuur 5.3.

Figuur 5.3: Kaart met, in het plangebied, aanwezige verblijfplaatsen.

Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen
Tijdens de veldbezoeken in augustus en september 2021 is een baltsende vleermuis waargenomen. Het betreft beide keren één gewone dwergvleermuis rondom de zomerverblijfplaats uit paragraaf 5.3.1.1. Naar alle waarschijnlijkheid is de zomerverblijfplaats ook in gebruik als paarverblijfplaats.

Winterverblijfplaatsen
Tijdens de inventarisaties gedurende het paarseizoen (augustus – september 2021) zijn geen zwermactiviteiten van vleermuizen waargenomen die duiden op een (massa)winterverblijfplaats.

5.2.2 Foerageergebieden en vliegroutes

Net buiten het plangebied zijn foeragerende dieren waargenomen. Het betreft een laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Gezien de beperkte aantallen is van essentieel foerageergebied geen sprake. Er zijn geen vliegroutes aangetoond binnen de grenzen van het plangebied.

6 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 5 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt ingegaan op de benodigde acties ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Tevens zijn de consequenties voor de planning aangegeven.

6.1 Toetsing wet natuurbescherming jaarrond beschermde nesten

Alle in Nederland voorkomende broedvogels zijn beschermd en staan vermeld in de Europese Vogelrichtlijn. Voor sommige vogels geldt dat zij hun nest jaarrond gebruiken. Deze vogels staan vermeld op de lijst van jaarrond beschermde vogelnesten (Bron: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

Deze jaarrond beschermde vogelnesten zijn onderverdeeld in categorie 1 t/m 5. Roofvogels met een boomnest betreffen meestal categorie 4 vogels. Dit betreffen vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (zoals boomvalk, buizerd en ransuil). Deze soorten hebben een jaarrond beschermd nest.

In- en aanliggend aan het plangebied zijn grote boomnesten (horsten) aangetroffen. Tijdens de veldbezoeken is geconcludeerd dat 2 van de nesten in gebruik zijn door zwarte kraai en ekster. Beide soorten vallen niet onder de jaarrond beschermde nest soorten. Echter geld voor de soorten wel zorgplicht zoals beschreven in paragraaf 2.2.3. Bij kap van de boom gaat het nest verloren van de ekster. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli[1]) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

6.2 Toetsing wet natuurbescherming vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord, vernield of beschadigd, is sprake van overtreding van de gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. Vliegroutes en foerageergebied zijn beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van de vliegroute ook de verblijfplaats zou verdwijnen.

6.2.1 Zomer- en paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Het plangebied wordt voornamelijk gebruikt door gewone dwergvleermuis. Tijdens twee bezoeken zijn baltsende mannetjes van gewone dwergvleermuis waargenomen. De gewone dwergvleermuis heeft een duidelijke binding met het noordelijk gebouw. Het plangebied bevat een territorium met een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Het voornemen is om beide gebouwen te slopen waarna 2 woontorens gerealiseerd worden. Hierbij wordt de verblijfplaats vernietigd. De verblijfplaats dient als zomer- en paarverblijfplaat van de gewone

[1] Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

dwergvleermuis.. Een paarverblijfplaats is wettelijk beschermd volgens de Habitatrichtlijn, Artikel 3.5 uit de Wet natuurbescherming. Het verwijderen van deze verblijfplaats is in overtreding met de Wet. Om deze reden dient een ontheffingsprocedure te worden doorlopen.

De aangrenzende foerageergebied en vliegroute moet ten alle tijden de functie kunnen vervullen. Wanneer aan de volgende randvoorwaarden wordt voldaan zijn geen negatieve effecten op deze potentiële foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen te verwachten.

- De werkzaamheden worden tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd;
- Indien werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst worden uitgevoerd mag geen kunstmatige verlichting worden toegepast die op het aangrenzende gebied schijnt.

6.2.2 Mitigatie / compensatie

In het kader van de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming dient een activiteitenplan opgesteld te worden waarin maatregelen worden beschreven om de effecten te mitigeren dan wel compenseren. Hierbij dienen in ieder geval vervangende verblijfplaatsen te worden aangeboden. Hierbij kan worden gedacht aan standaard vleermuiskast of het integreren van verblijfplaatsen in het ontwerp van de toekomstige bebouwing. In het laatste geval dienen wel tijdelijke maatregelen getroffen te worden. De verblijfplaatsen dienen te worden gecompenseerd met een factor vier in de directe omgeving (maximaal 200 meter) van de huidige verblijfplaats. In figuur 6.1 zijn voorbeelden van alternatieve verblijfplaatsen weergegeven. Bij het plaatsen van alternatieven verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met de gewenningsperiode. Voor een paarverblijfplaats geldt voor tijdelijk kasten een gewenningsperiode van zes maanden. Na deze gewenningsperiode mag pas de huidige verblijfplaats worden verwijderd buiten de gevoelige periode voor vleermuizen.

In het activiteitenplan dienen de mitigerende en compenserende maatregelen verder te worden uitgewerkt.

Figuur 6.1: Vleermuiskasten die gebruikt kunnen worden als mitigerende maatregel (links: tijdelijke vleermuiskast, rechts: permanente vleermuiskast). Bron: (Vivara, 2021)

7 Conclusie en Aanbevelingen

Gouda Harderwijkweg B.V. is voornemens om de locatie ter Harderwijkweg 2-4 te herontwikkeling. De huidige panden worden gesloopt waarna twee woontorens met in totaal circa 120 woningen worden gerealiseerd. De omgeving van de torens wordt ingericht met benodigde wegen en parkeerplaatsen. Daarnaast wordt groen ontwikkeld. Tijdens de natuurtoets in 2020 zijn er nesten aangetroffen die mogelijk in gebruik zijn door vogels met jaarrond beschermde nesten en mogelijke vleermuis verblijfplaatsen. Om deze reden is er een nader onderzoek uitgevoerd naar het in gebruik zijn van het plangebied door vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten.

7.1 Jaarrond beschermde nesten

Bij het nader onderzoek zijn de aanwezige horsten beschouwd. Tijdens de veldbezoeken is geconcludeerd dat 2 van de nesten in gebruik zijn door een zwarte kraai en een ekster en dat de overige horsten in verval zijn geraakt. De nesten van de zwarte kraai en ekster zijn niet jaarrond beschermde. Om deze reden zijn er geen vervolgstappen noodzakelijk. Wel moet er rekening gehouden worden met de zorgplicht. Om negatieve effecten op de ekster nest te voorkomen, dient er buiten het broedseizoen (circa maart tot en met juli[2]) gewerkt te worden.

7.2 Vleermuizen

In het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. De laatvlieger is enkel foeragerend en passerend waargenomen. Op één plek in het gebouw is een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis geconstateerd. Deze verblijfplaats wordt als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden vernietigd. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voor deze werkzaamheden is daarom een ontheffing Wet natuurbescherming benodigd. De proceduretijd van een dergelijke ontheffing is circa 20 weken (+6 weken ter inzage). In het kader van de ontheffingsaanvraag dienen mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden. Hierbij dient o.a. gedacht te worden aan alternatieve verblijfplaatsen. Bij de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de gewenningsperiode van deze alternatieve verblijfplaatsen. Het kan daarom wenselijk zijn op vooruitlopend op de ontheffingsaanvraag al alternatieve verblijfplaatsen te realiseren.
Buiten de grenzen van het plangebied is een foerageergebied aanwezig, in het aanliggende bosschage.

[2] Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

8 Bibliografie

Antea Group. (2020). *Natuurtoets, Herontwikkeling Harderwijkweg 2-4 Gouda.* Oosterhout: Antea Group.

BIJ12. (2017). *Gewone dwergvleermuis.* Leidseveer: BIJ12. Opgehaald van BIJ12.nl.

BIJ12. (2017b). *Kennisdocument buizerd.* Leidseveer: BIJ12.

Netwerk Groene Bureau's. (2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl: https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol

SOVON. (2021). *BMP-R (BMP Roofvogels)*. Opgehaald van SOVON.nl: https://www.sovon.nl/nl/content/bmp-r-bmp-roofvogels

Vivara. (2021). *Vleermuizen*. Opgehaald van Vivara.nl: https://www.vivara.nl/tuindieren/vleermuizen

Overig:

NDFF
www.zoogdiervereniging.nl
QGIS
Streetsmart 2020

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. 06 - 22 99 03 12
E. stephan.hammink@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.